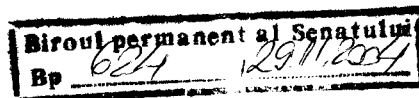

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind organizarea serviciului extern al diplomației române*, inițiată de 9 parlamentari din Grupurile parlamentare ale PNL (Bp. 624/2007).

I. Principalele reglementări

Această inițiativă legislativă reglementează organizarea serviciului extern al diplomației române care are „*sarcina de a contribui la realizarea obiectivelor politicii externe a României*”.

Acest serviciu ar urma să fie alcătuit din: *misiuni diplomatice; reprezentanțe și misiuni permanente ale României pe lângă organizații internaționale; oficii consulare de carieră și onorifice; institute culturale; alte instituții publice stabilite prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Afacerilor Externe.*

Serviciul extern își va desfășura activitatea sub autoritatea, conducerea și controlul ministrului afacerilor externe.

II. Propuneri și observații

1. Precizăm faptul că dispozițiile acestei propuneri legislative se regăsesc, în esență, în actualele reglementări:

- *Hotărârea Guvernului nr.100/2004 privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Externe;*
- *Regulamentul de organizare al Ministerului Afacerilor Externe;*
- *Legea nr.356/2003 privind organizarea și funcționarea Institutului Cultural Român (prevederile referitoare la institutele culturale românești din străinătate).*

2. Propunerea legislativă ar schimba fundamental actuala organizare a Ministerului Afacerilor Externe, reducând implicit autoritatea, puterea de decizie și control a ministrului afacerilor externe asupra compartimentelor ce compun serviciul extern, compartimente din cadrul ministerului pe care îl conduce și pentru a căruia activitate răspunde, astfel:

- potrivit **art. 4 lit.e)** din propunerea legislativă, șefii de misiune vor putea prelungi activitatea personalului încadrat în misiunea diplomatică și consulară pe care o conduc, doar cu informarea Centralei M.A.E., deci fără acordul ministrului; în realitate, potrivit atribuțiilor legale, miniștrii sunt cei care decid cu privire la alocarea resurselor umane și financiare în cadrul compartimentelor ministerelor. O astfel de dispoziție ar conduce la blocarea deciziei ministrului cu privire la menținerea la post în cadrul misiunilor diplomatice și consulare a unor angajați ai M.A.E. și la gestionarea resurselor financiare alocate din bugetul M.A.E. pentru menținerea în continuare la post;

- potrivit **art. 4 lit. d)** trimiterea unei persoane la post ar trebui să aibă avizul obligatoriu al șefului misiunii diplomatice unde acesta urmează a fi trimis, aspect care, de asemenea, ar limita puterea de decizie a ministrului cu privire la trimiterea în misiune a corpului diplomatic și consular care, potrivit *Legii nr. 269/2003 privind statutul corpului diplomatic și consular, cu modificările și completările ulterioare*, este trimis în misiune permanentă în străinătate, prin concurs, în funcție de gradul diplomatic și consular, concurs organizat în condițiile stabilite prin ordin al ministrului. În urma promovării concursului, ministrul dispune prin

ordin trimiterea unui angajat al M.A.E. la un post în cadrul misiunilor diplomatice și consulare, iar în varianta legislativă examinată, această decizie ar putea fi cenzurată de refuzul șefului misiunii de a primi la post o persoană care a promovat concursul pentru ocuparea acestui post;

- potrivit **art. 13**, serviciul extern poate solicita și transmite direct informații instituțiilor publice centrale și locale, doar cu informarea Centralei M.A.E., deci fără acordul acesteia, aspect care, de asemenea, ar conduce la ocolirea deciziei conducerii ministerului cu privire la gestionarea informațiilor transmise și solicitate de către Serviciul extern. Această dispoziție ar da dreptul ca un compartiment al M.A.E., fie el și misiune diplomatică sau consulară, să ceară și să dea informații fără acordul conducerii ministerului, aspect care intră în contradicție cu prevederea legală din art. 35 alin.(3) al Legii nr. 90/2001 potrivit căreia ministrii răspund de întreaga activitate a ministerului, deci și a compartimentelor ce compun Serviciul exterior.

- potrivit **art. 17** din inițiativa legislativă, ministrul afacerilor externe ar trebuie să prezinte anual un raport în fața Parlamentului privind activitatea Serviciului extern al diplomației române, urmând ca recomandările raportului comun al comisiilor de politică externă ale Parlamentului să devină obligatorii și să fie aduse la îndeplinire de către MA.E. Această dispoziție intră în contradicție cu prevederile constituționale privind organizarea și atribuțiile Guvernului. Astfel, potrivit art. 102 alin.(1) din Constituție, Guvernul asigură realizarea politicii interne și externe a țării și fiecare membru al Guvernului răspunde politic solidar cu ceilalți membri pentru activitatea Guvernului și pentru actele sale, potrivit.109 alin.(1). În temeiul art. 107 alin.(1) din Constituție, Primul-Ministru conduce Guvernul și coordonează activitatea membrilor acestuia și prezintă Camerei Deputaților sau Senatului rapoarte și declarații cu privire la politica Guvernului. Așadar, Guvernul în solidar răspunde politic în fața Parlamentului și numai Primul-Ministru are obligația să prezinte rapoarte în fața Camerelor Parlamentului. Ministrul afacerilor externe nu poate raporta în fața comisiilor de politică externă doar cu privire la activitatea unor compartimente din minister, iar concluziile acestor comisii nu pot fi obligatorii pentru MA.E., întrucât o astfel de dispoziție excede cadrului constituțional privind raporturile dintre Guvern și Parlament și separației puterilor legislative și executive. Cel mult, Camerele Parlamentului, și nu comisiile acestora, pot adopta o moțiune simplă prin care să își

exprime poziția cu privire la o problemă de politică internă sau externă, potrivit art. 112. alin. (2) din Constituție, sau pot retrage încrederea acordată Guvernului, prin adoptarea unei moțiuni de cenzură, potrivit art. 113 alin.(1), dar în niciun caz Parlamentul, prin comisiile sale de politică externă, nu poate da "*recomandări obligatorii*" pentru un ministru sau pentru activitatea unui minister.

Oricum, un raport de activitate al ministrului afacerilor externe ar viza activitatea întregului minister, compus din Centrala M.A.E. și Serviciul extern, întrucât toate compartimentele au ca obiectiv realizarea politicii externe. Mai mult, raportul dintre Serviciul extern și Centrala M.A.E. este unul de subordonare, în sensul că deciziile privind politica externă se iau la nivelul Centralei M.A.E., iar Serviciul extern aduce la îndeplinire, ca orice alt compartiment, deciziile luate de către conducerea ministerului.

3. Referitor la dispozițiile **art. 5** din propunerea legislativă, potrivit căroră oficiile consulare onorifice fac parte din serviciul extern al diplomației române, menționăm faptul că în conformitate cu *Convenția O.N.U. de la Viena din 1963 cu privire la relațiile consulare*, la care România a aderat în 1971, există o distincție clară între *statutul posturilor consulare* și cel al *posturilor consulare onorifice*. Astfel, un post consular, încadrat cu funcționari consulari de carieră, exercită funcțiile prevăzute la art. 5 din Convenție, acționând ca autorități ale statului român în exterior, iar posturile consulare onorifice nu reprezintă autoritatea statului român în exterior, ci se bucură doar de imunitățile, facilitățile și privilegiile enumerate de art. 58 din Convenție.

Funcționarii consulari onorifici nu sunt angajați ai M.A.E., nu sunt neapărat cetățeni români, dar pot avea și cetățenie română, și nu sunt în nici un raport de muncă sau de subordonare față de statul român, fiecare stat fiind liber să hotărască dacă va numi sau va primi funcționari consulari onorifici. Prin urmare, oficiile consulare onorifice nu sunt supuse autorității și conducerii statului român, acest statut putând fi acordat sau retras oricând de statul român persoanelor care exercită funcția de consuli onorifici.

4. În ceea ce privește dispozițiile cuprinse la **art. 6**, referitoare la înființarea, desființarea și schimbarea rangului misiunilor diplomatice, în formularea propusă se adaugă la textul constituțional care reglementează această procedură.

Astfel, potrivit art. 91 alin.(2) din Constituție, Președintele, la propunerea Guvernului, aprobă înființarea, desființarea sau schimbarea rangului misiunilor diplomatice. Or, în varianta propusă de inițiatori, propunerea se face de către ministrul afacerilor externe cu avizul conform obligatoriu al Primului - Ministru.

5. **Art. 7** propune ca, pentru oficiile consulare, înființarea, desființarea și schimbarea rangului să se facă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Afacerilor Externe. Deși Constituția face vorbire în art. 91 alin.(2) doar de "*misiunile diplomatice*", Parlamentul, care a transpus în lege această dispoziție constituțională, a interpretat textul ca referindu-se la misiuni diplomatice în sens larg, respectiv misiuni diplomatice și oficii consulare, sens în care a reglementat în art. 41 alin. (2) din *Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor* că înființarea, desființarea sau schimbarea rangului misiunilor diplomatice și consulare, se aprobă de Președintele României, la propunerea Guvernului.

6. Referitor la **art.9**, menționăm faptul că prin noul sistem propus de autorii inițiativei legislative s-ar schimba modalitatea de organizare și funcționare a institutelor culturale românești. Sistemul propus nu este în măsură să răspundă necesităților, fiind susceptibil de a afecta negativ realizările și acțiunile desfășurate de aceste instituții în străinătate, cu efecte nedorite asupra promovării culturii românești și a imaginii țării noastre.

Astfel, trebuie subliniat faptul că nu se regăsesc dispoziții referitoare la *statutul și funcționarea Institutului Cultural Român*, instituție publică de interes național, aflată sub autoritatea Președintelui României.

În prezent, rolul și obiectivele Institutului Cultural Român, precum și ale institutelor culturale românești din străinătate nu se circumscriu doar domeniului coordonat de Ministerul Afacerilor Externe, în organizarea și funcționarea lor fiind implicate mai multe instituții și organe de specialitate. Or, în textul propunerii legislative se limitează rolul acestor instituții și nu se stabilește relația funcțională a acestora cu Institutul Cultural Român și nici cu Ministerul Culturii și Cultelor.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

Călin POPESCU – TĂRICEANU

Domnului senator **Nicolae VĂCĂROIU**

Președintele Senatului